

[Edvard Sørensen.]

af det ærede Medlem, som kraftigt udtrykker hans Stilling til en Særlovgivning for Statshusmændene. Den ene findes i Bladet „Husmanden“ for Søndag den 2. August 1931; det er i et Referat fra De sjællandske Husmandsforeningers Sendemandsmøde, hvor Spørgsmaalet: „Er Afgiften for Statshuse efter Lov af 4. Oktober 1919 tidsvarende og retfærdig?“ var under Debat. Under denne Debat kritiseredes den gældende Ordning i ret kraftige Vendinger, og, saa vidt man forstaaer Referatet, vendt i særlig Grad imod det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, og til dette Angreb svarede det ærede Medlem ifølge Referatet følgende:

„Statshusmændene maa betragte sig som en Del af den danske Landbostand og ikke kræve Særrettigheder, thi ellers maa den statsunderstøttede Udstykning høre op. Hvilket Krav har Statshusmændene paa en Undtagelsesstilling? Jeg synes, de begynder at blive lovlig fordringsfulde.“

I Rigsdagssamlingen 1927—28 var det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen inde paa lignende Betragtninger; da udtalte han bl. a. følgende — det findes Sp. 2421 —:

„Indenfor det radikale Venstre har vi altid været afgjorte Modstandere af Særlovgivning for Statshusmændene. Dette, at man underbygger den Opfattelse hos Statshusmændene, at de har særligt Krav paa Bevaagenhed fra Statsmagts Side, er en farlig Vej at gaa, og dette, at man ikke kan stille de samme økonomiske Fordringer til dem som til andre Landbrugere fra Statens saavel som fra Kreditorers Side, er efter min Mening noget, som let kan føre til, at man ødelægger sjæleligt noget af det bedste hos Statshusmændene. Det er farligt i vor Tid, hvor der kæmpes med al den Evne, de enkelte ejer, at opamme eller underbygge den Opfattelse hos den kæmpende, at han egentlig havde Ret til at slippe for noget af den Kamp, som alle andre Mennesker er ude i. Jeg advarer imod den Tendens, fordi jeg gerne vil berede Vejen for en kraftig Udstykning i Fremtiden, og jeg vil ogsaa gerne som Politiker bidrage mit til, at der i de Tusinder af Statshusmandshjem kunde vokse Personligheder op, der ikke havde den Opfattelse, at man blot skal vende Øjnene mod Statsmagten, saa snart det kniber.

Det er mere klart og rigtigt at sige til Statshusmændene, at de er af Sam-

fundet personligt begunstiget fremfor alle andre Mennesker, ved at der før er givet dem Hjælp i en Udstrækning, som ingen andre i andre Erhverv kan faa, og derfor maa de være klar paa, at de har mindst lige saa stor Pligt som andre Landmænd til at klare de Forpligtelser, de er indgaaet paa.“

Ja, i disse Udtalelser kan jeg være fuldstændig enig med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen. Dette, at man gerne vil forme denne Lovgivning saadan, at der i disse Hjem kan vokse Personligheder op, er en stolt Tanke, som jeg haaber, alle indenfor Lovgivningsmagten er besjælet af, og dette, at man ikke skal gennemføre en Lovgivning, der sjæleligt ødelægger noget af det bedste, ja, det maa vi dog ogsaa alle være enige om.

Nu vil jeg gerne spørge: Hvor er det Standpunkt blevet af? Det er forladt, det er blevet ofret paa Samarbejdets Alter. Det er gaaet her som paa adskillige andre Omraader, at det radikale Venstre har sagt Farvel til sin Fortid og helt og fuldt givet sig over i Socialdemokratiets klassepolitiske Farve. Vi maa derfor fra Venstres Side, om muligt kraftigere end hidtil, værne om Venstres frisindede Politik. Som vi saa for nylig ved Toldlovens Behandling, er vi blandt de store Partier blevet ene om at værne Frihandelen, og nu har det radikale Venstre ved sin Tilslutning til dette Lovforslag ogsaa forladt sit Standpunkt: Ligestilling for danske Husmænd. Jeg beklager dybt, at det Parti, der dog bærer Venstrenavnet, efterhaanden er naaet til at kaste snart alt, hvad der har Tilknytning til Liberalisme, over Bord.

Hvad angaar Princippet Kapitelstakstsystemet, vil man som nævnt finde os rede til en Forhandling, naar Systemet gennemføres for alle Skatter, Afgifter og Udgifter til og i den offentlige Husholdning. Og hvad angaar Baggrunden for Forslaget, de fortvilede økonomiske Forhold blandt Statshusmændene, kan man ogsaa der paaregne mit Partis Velvillie til at finde en Udvej til Gavn for de vanskeligst stillede og til ordnede Forhold for Staten. Men det foreliggende Forslag i den Skikkelse, det har, maa vi afgjort tage Afstand fra.

Ulrich: Det foreliggende Lovforslag er jo i alt væsentligt et Produkt af den saakaldte Landbokkommissions Arbejde, men afviger dog i væsentlig Grad fra den Indstilling, som Landbokkommissionen har gjort til den højtærede Landbrugsminister. Lige forud for Landstingsvalgene fik vi Meddelelse om, at en saadan Indstilling var